

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 5. Solvuntur opposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](#)

350. Dividitur tertio, in scientiam practicam, & speculativam, quarum explicacionem unusquisque deducet ex principijs in Logica traditionis circa naturam practici, & speculativi. Dividitur 4o, in scientiam approbationis, & simplicis notitiae, quæ varie ab alijs explicantur. Sed clarius, ac rectius juxta Augustinum in hunc modum. Scientia approbationis est scientia visionis, qua Deus vider objectum jam productum, quando haec scientia conjungitur cum actu divinæ voluntatis approbante, & complacente in existentia illius objecti. Quando verò non conjungitur cum eo voluntatis actu, est simplex notitia. Quia de causa circa peccatum nulla datur scientia approbationis in Deo. cùm non conjungarur cum actu complacente in peccato. Exinde quando dicitur in sacris litteris Deum ignorare peccata, intelligitur non cognoscere peccata per scientiam approbationis.

351. Quapropter Augustinus tom. 8. super illud ps. 100. Declinant à me malignum non cognoscebam, haec habet: Cūm declinaret à me malignus, non cognoscebam. Quid est non cognoscebam? non approbabam, non laudabam, non mihi placebat. Cognoscere enim invenimus in Scripturis aliquando dici pro eo quod est placere nobis. Et tom. 4. lib. 2. Quæst. q. 152. Dens dicitur scire, que illi placent: nescire, que dissident. Non quia ignorat ea, sed quia non approbat. Dividitur 5o, in scientiam propter quid, quæ est scientia effectus per causam immediatam, & in scientiam quia, quæ est scientia de objecto per quodlibet medium connexum cum illo. De quibus omnibus per totum istum Tractatum agemus.

SECTIO V.

Solvuntur Opposita.

352. Objic. 1. contra primam assertionem. Licet in intellectu divino detur formalitas prompte, & facile operandi, at quia non datur formalitas capacitatibus ad difficultatem, non datur habitus; ergo licet detur formalitas applicationis objecti ad intellectum, at quia non est objectiva, sed formaliter vitalis, non erit species; & quamvis detur formalitas virtutis retentiva illius applicationis ad cognoscenda objecta semel intellecta, quia tamen non darur capacitas ad oblivionem, non dabitur memoria. Resp. conc. ant. & neg. conseq. Ratio est, quia haec vox, habitus, instituta solum est ad significandam utramque simul illam formalitatem, neque apud PP. & Concilia est in uero ut ad unam solam ex duabus illis exprimendum.

353. Ita autem voces species intelligibilis, & memoria assumpta sunt ex uero PP. ad illas perfectiones sine imperfectione explicandas, ut constat ex n. 235. Adeoque harum significaturum.

recte possumus in Deo admittere; fecus autem significatum habitus, ob rationem datam n. 237. Quin imò Aristoteles 7. Ethic. c. 1. negans Deo habitus, negat virtutes; & concedit in Deo quid praestantius virtute, eo quod eius tempore virtus non explicabatur nisi per habitum. Sic enim ait: Nam sicut Bestia neque virtus est neque virtus; ita neque Dei. Sed hec præstantius quid virtute: illa diversum quoddam a virtute genus est. Unde si instituta esset vox ad explicandam sine periculo significandi imperfectionem illius facilitatis formalitatem, libenter vocem amplectemur: sed cum instituta non sit, nobis non licet in re adeo gravi voices immutare: multoque minus uti voce imperfectionem apud Philosophos, & Theologos significantem.

Objic. 2. De constitutivo speciei intelligibilis juxta Aristotelem est, ut simul cum intellectu producat intellectionem, quod Deo repugnat: atque de constitutivo memorie, quod fit de re præterita cognoscenda, quod etiam repugnat Deo, cui omnia sunt prætentia, & nihil præteritum: atque repugnantibus in Deo constitutivis speciei intelligibilis, & memorie, repugnant pariter in illo species intelligibilis, & memoria; ergo &c. Resp. dist. maj. de constitutivo speciei, & memorie limitatae conc. illimitatae neg. maj. & dist. min. neg. conseq. Ratio est, quia illæ perfectiones, quas SS. PP. citati n. 235. vocant speciem intelligibilem, & memoriam, non afferunt ex se ullam limitationem: adeoque excludunt in Deo imperfectionem. Aristoteles autem non negat in Deo has perfectiones sine imperfectione, sed mixtas cum imperfectione. De quibus ipse agebat, ut constat ex n. superiori.

Objic. 3. contra secundam assertionem. Deus tanquam in causa immediata cognoscit omnes creaturas possibles in divina omnipotentiæ essentialiter cum illis connexa, atque cognoscere effectum per causam immediatam illius est discurrere, formando demonstrationem propter quid; ergo &c. Confirm. 1. in divina cognitione representante omnipotentiam, ut causam creaturæ, & creaturam, ut effectum omnipotentie distinguuntur in Deo ratione nostra duas cognitiones: altera quæ, ut exprimit omnipotentiam, est formaliter cognitione causæ, & non effectus; altera quæ, ut exprimit creaturas, est formaliter cognitione effectus, & non cognitione causæ: sed istæ sufficiunt ad formandum discursum; ergo ratione nostra datur in Deo absque fictione formalis discursus. Confirm. 2. ex recentioribus: in Deo dantur istæ cognitiones: si conferam Petro in istis circumstantijs auxiliium A, consentier: modò conseruo: Petrus consentiet; sed ex his cognitionibus formatur verus discursus ratione subordinationis earum cognitionum quoad denominationem Dei cognoscens; ergo &c.

Resp.

256. Resp. dist. maj. In divina omnipotentia tamquam in medio objectivo comprehensivè attacto conc. tamquam in medio objectivo imperfectè cognito neg. maj. & dist. min. neg. conf. Ratio est, quia, ut constat à n. 238. Ut intellectus discurrat, requiritur, quod præcedat cognitionis modij objectivi imperfectè attacti per illum cognitionem, quod plane Deo repugnat. Ad primam Confirmationem dist. maj. Est formaliter cognitionis causa, & non effectus, sumptu non præcisivè conc. privativè neg. maj. & dist. min. neg. conseq. Ratio est, quia, ut constat ex n. 232. quando ly non effectus, vel, quod idem est, ly sine effectu solum potest dici præcisivè, si privativè sumatur, hingimus: adeoque adhuc per rationem absque fictione non possumus ex vi illius formalis distinctionis concipere in Deo discursum. Sicuti non possumus concipere, quod illa cognitione revera non sit sui objecti comprehensiva. Ad secundam Confirmationem conc. maj. & neg. min. Ratio est, quia illæ cognitiones quantumvis distinctæ sint secundum id, quod ad denominationem requirunt, nulla ex illis præluppõi potest, quæ sui objecti verè comprehensiva non sit: adeoque nulla ex illis potest esse discursiva, neque supponit alteram ut rationem formalem illuminativam, sed purè ut terminum objectivum cum objecto connexum, in quo cognoscit Deus terminum connexionis.

257. Explico solutionem: Ista cognitione, si conferam Petru in istis circumstantijs auxilium A, consentiet, nullam ex intrinsecis suis dicit connexionem cum consensu absoluto futuro: cū ex intrinsecis suis nō exigat, quod Deus illud auxilium A conferat: neque auxilium A ex intrinsecis suis dicit ullam connexionem cum consensu absoluto futuro, cū sit indifferens, & componibile tam cum consensu, quam cum disensu: adeoque licet Deus cognoscat comprehensionis primi actum seorsim à secundo, vel secundi seorsim à primo, non exinde cognoscet consensum esse absolutè futurū: Connexio autem cum consensu absolutè futuro stat in complexo ex utroque actu: at statim atq; datur illud complexum, Deus illud comprehensivè cognoscit, quin præcedat ullus actus vel purè apprehensivus illius complexi, vel imperfectè indicatus, qui sit ratio formalis illuminativa intellectus divini, ut ex ea progrediatur, & efformet discursum: sicuti præcedit in nobis ad discursum efformandum. Unde cū illud complexum respectu nostri ad efformandum discursum præcedat ut cognitum, vel per præviam apprehensionem, vel per cognitionem imperfectam attingentem apprehensivè in præmissis connectionem, & identitatem extremonum inter se, quam identice attingit per conclusionem, exinde præcedit, ut ratio formalis illuminativa; & cū respectu Dei non præcedat, ut cognitum, sed statim, arque cognoscibile est, comprehensionivè illud, & in illo consensum absolutè futurum unico intuitu simul cognoscat, non

præcedit respectu Dei illuminativè, sed purè objectivè: adeoque Deus ita cognoscens nequaquam discurrit.

Objic. 4. contra tertiam assertionem: si datur ea divisio scientiae divinae quoad denominationem; daretur in Deo una scientia perfectior alia: sed hoc implicat; ergo &c. Probat. min. Scientia, qua Deus cognoscet actum bonum creature, diceret quoad denominationem concretum ex scientia, & actu bono, aut illius modalitate: & scientia, qua cognoscet peccatum, diceret quoad denominationem concretum ex scientia, & peccato, aut illius modalitate: sed unum concretum est perfectius alio; ergo &c. Confirm. Veritas unius scientiae est perfectior alia, cum veritas consistat in actu, & objecto; est enim conformitas actus cum objecto; ergo & una scientia est perfectior alia. Resp. neg. maj. ad probat. dist. maj. diceret concretum sumptu scientia pro actu scientifico identificato cum Deo neg. pro actu scientifico, & applicatione creata ipsius ad objectum, quæ cum Deo non identificatur omittit maj. & dist. min. unum concretum est perfectius alio secundum quod dicit pro actu scientifico identificato cū Deo neg. pro applicatione creata omittit min. & neg. conf. Rarit est, quia, sicut speculum non est perfectius, vel imperfectius, licet modò applicetur ad representandum equum, & postea ad representandum hominem: Ita neq; scientia Dei est perfectior, vel imperfectius ex eo, quod modò applicetur ad representandum actu bonum, & postea ad representandum actu peccaminosum: Tota enim diversitas se habet ex parte terminorum, qui neque identificantur cum speculo, neque ipsum perficiunt: sic etiam in casu nostro tota diversitas se habet ex parte terminorum, qui neque identificantur cum divina cognitione, neq; illam perficiunt. Quinimodo tota ea diversitas materialis se habet per accidens ad intrinsecam scientiæ perfectionem, ut statim constabat.

Ad Confirmationem neg. ant. Duplex enim veritas considerari potest in scientia divina: altera quidem transcendentalis, & altera praedicalis. Transcendentalis stat in essentia ipsius divinae cognitionis nunquam potenter representare objectum, nisi ut est in se: & hæc ute poter identificata cum Deo non consistit in objecto creato representato. Praedicalis stat in collectione ex cognitione, & objecto secundum formale utriusq; partis conformitatem, nō autem secundum materiale utriusque. Formalis enim conformitas stat in eo, quod scientia representare objectum, ut illud est in se, & quod illud in se sit, ut representatur à scientia: hic autem conceptus æqualiter convenit divina scientia, sive representante actu bonum, sive peccaminorum: materiale vero conformitatis scientiæ cum objecto sunt ipsæ entitates representatae, quarum entitativa inæqualitas per accidentem se habet in ordine ad formale conformitatem, seu veritatem. Quemadmodum se ha-

259.

bet per accidens, quod unus palmus sit ligneus, & alter argenteus, ne sint omnino aequales in mensura.

260. Objic. 5: Ex Thomistis cum Alvarez disp. 6. De Scientia Dei: Scientia Dei adaequatè dividitur in naturalem, sive simplicis intelligentie, & liberam, sive visionis; ergo nulla est scientia inter utramque media. Probatur ant. S. Thomas secutus antiquiores adaequatè divisit scientiam Dei: atqui solum divisit illam in ea duo membra assignata; ut constat ex i. P. q. 14. art. 9. & 3: P. q. 1. art. 2: ad 2. & cap. 66. contra Gentes; aliosque in locis; ergo &c. Confirm. ex Gonet disp. 6. de Scientia Dei art. 5. §. 5. n. 92: Scientia; quam vocamus medium; fundatur in decreto divino actuali prædeterminante; ergo est scientia visionis. Probatur ant. Scientia; quam vocamus medium; est libera Deo; ideo enim apud nos vocatur media; quia partim est necessaria; & partim libera; cum de utramque participet: & ita est inter utramque media: sed non potest esse libera Deo; nisi fundatur in actuali decreto divino prædeterminante; ergo &c.

Resp. dist. ant. adaequatè dividitur; si ex defectu vocis instituta medium per terminorum expositionem comprehendatur jam sub uno extremo ut alteri oppositio jam sub altero ut opposito isti conc. Si non ita comprehendatur neg. ant. & conseq. ad probationem conc. maj. & dist. min. In ea duo extrema comprehendendo medium per terminorum expositionem jam sub uno; jam sub altero extremo conc. non comprehendendo neg. min. & cons. Ratio est; quia cum tempore D. Thomæ non esset instituta vox ad explicandam scientiam medium inter illa duo extrema; comprehendebatur in illa divisione jam sub uno extremo; jam sub altero; juxta expositionem unius extremitatis oppositi alteri: adeoque divisione illa tunc erat adaequata; ut constat ex ipso D. Thoma a n. 248. & latius infra constabit; quando agemus ex professo de scientia media: Sic si non esset instituta vox ad explicandum colorum fuscum; quando color divideretur in album, & nigrum; color fuscus per terminorum expositionem poserat comprehendendi jam sub albo; jam sub nigro; juxta Aristotelis; & D. Thomæ doctrinā traditam n. 247. Modò autem cum jam ea vox sit instituta; rectius dividitur scientia signata; ea tria membrâ exponendo.

Ad Confirm. neg. ant. ad probationem neg. maj. min. & conseq. Major enim est falsa; quia decretum prædeterminans non constituit; sed evicit libertatem; ut infra constabit. Min. etiam est falsa; quia scientia media non est Deo simpliciter necessaria; neque simpliciter libera: sed media inter utramque. Ratio est; quia scientia necessaria habet duo prædicata; minimum quod non supponit decretum illum actualiter liberum Deo; & quod illius objectum per se non potest aliter esse. Ira se habet scientia Dei; que se; suaque perfectiones necessarias

R. P. Gormaz Theolog. Tom. I.

comprehendit; nec non possibilia ut talia; omniumque prædicatorum essentialium connexionem; aut repugnantiam. Scientia simpliciter libera habet opposita prædicata. 1. Perire à decreto Dei liberò actualiter existente. 2. Terminari ad objectum; quod per se potest aliter esse. Scientia media neque haber illa duo priora prædicata; neque hæc alia duo posteriora; atque adeo neque est simpliciter necessaria; neque simpliciter libera. Quia tamen convenit cum scientia simpliciter necessaria in suo primo prædicato; & cum scientia simpliciter libera in prædicato ejus secundo; ea de causa est simpliciter media: Sic homo; quia solum convenit cum leoné in ratione animalis; & solum convenit cum angelo in ratione rationalis; neque est simpliciter leo; neque simpliciter angelus; sed simpliciter medius inter utramque.

Objic. 6. Scientia necessaria Dei ut potest simpliciter infinita cognoscit; quidquid cognoscibile est; & omni modo; quo est cognoscibile; ergo esset imperfectio intellectus divini admittere alias scientias ultra scientiam necessariam; adeoque divisione assignata scientiae omnino repugnat Deo. Resp. dist. ant. & omni modo; quo cognoscibile est pro suo signo; sive pro signo necessiorum conc. pro signo sequenti; sive pro signo contingentium; & liberorum neg. ant. & conseq. Ratio est; quia scientia necessaria; cum sit simpliciter infinita; se extendit ad cognoscendum comprehensive omnia necessaria tam divina actualiter existentia; quam possibilia extra Deum; quæ non repugnant produci. At cum sit essentialiter vera; solum debet ea cognoscere modo; quo cognoscibilia; & affirmabilia sunt: In signo autem necessiorum nequaquam intelligi possunt contingencia; & libera ut actualiter existentia; sed solum ut potentia existere; vel non existere; sive absolute; sive conditionate: adeoque scientia; quæ vere affirmat creaturam absolute extitaram; vel quæ vere existet sub conditione indifferente ad ejus existentiam; vel non existentiam; non est scientia necessaria Deo; sed contingens; aut libera. Ex dictis

Fit primo cum Augustino, Ambroso, D. Thoma, Chrysostomo, Ex. Doctore lib. 3: de Deo cap. 7. & 3. Part. quæst. 10. dub. 5. & cum fere omnibus Theologis apud Compton disp. 27. sett. 5. & apud Terillum Tract. de Reg. Mor. Part. 2. quæst. 66. contra Celladæ; & perpaucos alios in eodem instanti realiter indivisibili dari plura signa prioritatis; & posterioritatis. Ratio est; quia in eodem instanti datur causa actualiter producens effectum; & effectus actualiter productus à causa; atque adeo datur effectus posterior naturæ sua causæ; & causa prior naturæ suo effectu: Ordo enim prioritatis; & posterioritatis consistit in respectu causæ ad effectum; sive in respectu ad ea; quæ se habent ex parte causæ; vel per se præcedunt causam; & ad ea;

quæ

Disputatio IV. Sec. V.

quæ se habent ex parte effectus, vel per se subsequuntur effectum: atqui talis respectus eūusque extrema in eodem instanti reali, & indivisibili reperiuntur; ergo & signa priora & posteriora in eodem indivisibili instanti reali reperiuntur.

265. Fit 2. non posse in aliquo instanti reali dari libertatem ad operandum, vel non operandū realiter, quin in eodem instanti reali detur signum prius, & posterius. Ratio est, quia in eodē instanti, in quo voluntas liberè operatur, poterat non operari; aliter non esset libera. Etenim si quis dicat voluntatem liberè operantem in instanti B, jam esse determinatam in instanti A, ad operandum in instanti B, quārimus an illa determinatio, quam elicit in instanti A, sit ipsi libera, vel non? Si primum ergo in eodem instanti, in quo voluntas liberè se exercet, datur etiam determinatio, & exercitium liberum voluntatis, quo pro libito suo poterat se non exercere; alioquin non esset exercitium & determinatio libera voluntatis in instanti A. Si secundum, ergo voluntas non se exercet liberè in instanti B, pér illam determinationem instantis A: evidens enim est non posse voluntatē denominari liberam per determinationem ipsi non liberam, sed necessariam.

266. Quapropter in eodem instanti, in quo voluntas liberè se exercet, poterat se non exercere pro libito suo: atque adeò in eodem instanti, in quo liberè se exercet, datur actus primus, à quo ita descendit actus secundus, ut posset non esse pro libito voluntaris; ergo datur iste respectus actus primi ad secundum, atqui actus ille primus est, qui à Philosophis & Theologis significatur per signum prius naturæ: & actus secundus per signum posterius; ergo signa priora, & posteriora negari non possunt in eodem instanti reali, & indivisibili, quin libertas voluntatis negetur. Exiude non bene procedunt, qui in eodem instanti reali indivisibili negant signa, judicantes prioritatem, & posterioritatem debere cadere supra partem priorem, & posteriorē rei indivisibilis. Non bene quidem; quia res indivisibilis non habet partes, sed capacitem, ut plures res, quarum una pendeat ab altera, dentur in eodem instanti; atque adeò inter eas datur signum prius, & posterius; Nam res dependens est signum posterius, & ea, à qua in eodem indivisibili instanti pendet, est in eodem indivisibili instanti signum prius. Si enim haec vocum significata distinguerentur, forte illatio nostra à nemine negareretur. Quem in sensu S. Maximus in disp. contra Pyrrum apud Joannem Ciparisiotum Dec. 10. cap. 4. ait: dicere, & non prius distinguere significata verbi nibil aliud est, quam omnino confundere, & obscura relinquere ea, de quibus questio est: quod quidem alienum est ab homine rationis participe. Haec Sanctus.

Fit tertio, cum eisdem Auctoribus citatis 267, n. 264. in eadem Dei æternitate admittenda etiam esse signa priora, & posteriora. Ratio ex dictis facilis est; quia Deus in sua æternitate liberè vult, & non vult: & ita ab æterno vult habere mundum, ut poscisset ab æterno liberè nolle existentiam mundi: ergo voluntas, quæ deficere non potuit, est signum prius, & denominatio volendi, quæ pro libito Dei potuit deficere, est signum posterius. Confirm. Omnia ea requifita, quæ se habent ex parte actus primi, tunc pro signo priori ad actum secundum, atqui ex parte voluntatis divinæ dantur plura requifita, ut in actu primo proximo libera constituantur; ergo &c. Probarur min. Ut Deus constitutus proximè liber in actu primo ad decernendum efficaciter præmium propter merita, vel pœnam propter peccata, necesse est, ut præcedat ex parte Dei scientia meritorum, vel peccatorum, aut absoluta, aut saltem conditionata pendens quoad denominationem a consensu, vel absoluto, vel conditionato: etenim juxta firmissima scholæ nostræ principia, ideo Deus cognoscit operationes hominis liberas exituras, quia homo se determinat, & non excoitra: & sic de alijs, ut per r̄atum istum tractatum latè constabit. Sic etiam decretum indifferens applicativum omnipotentiae ad utrumque libertatis extremum est in signo priori ad decretum prædefinivit cum uno libertatis extremo conexum, ut suō loco videbimus; ergo &c.

Objic. ultimo contra illationes nostras. 268. Figmentum ingeniorum est; quod unum indivisibile instantis temporis expandatur in decem, aut viginti signa naturæ priora, & posteriora, præterita, & futura; ergo chimerica prorsus sunt talia signa naturæ. Probatur ant. In puncto realiter indivisibili non est hic, & ibi, suprà & infra, non solum realiter, sed neque ordine naturæ; ergo neque instanti reali indivisibili erit ante, & post, nec realiter, nec ordine naturæ. Resp. neg. ant. ad probationem dist. ant. non est hic, & ibi ordine naturæ correspondens diversis partibus ejusdem indivisibilis puncti conc. correspondens diversis entibus, vel realiter, vel objectivè coordinatis, & coëstinentibus eidem indivisibili puncto neg. ant. & conseq.

Ratio est, quia licet non possit dari correspondientia coordinata correspondens partibus ejusdem puncti indivisibilis, cum indivisibile punctum partes non habeat: at potest dari hic, & ibi naturæ correspondens causæ, & effectui existentibus in eodem indivisibili puncto, & in eodem indivisibili instanti; cùm in instanti, & puncto indivisibili possit causâ liberè producere, & producat suum effectum, ut patet in Angelo, & anima rationali. Quod ipse Adversarius immemor sui in hac ipsa quæstione §. 2. admittit, docens Christum, & Angelos Beatos, qui perfecta cognitione prædicta sumit

Solvuntur Opposita.

51

In uno eodemque instanti considerare, deliberare, & operari posse: atque adeo admittit diversa signa naturae in instanti, in quo liberè operantur. Neque in re adeo certa licet longius immorari: tot enim dari possunt signa priora, & posteriora in uno, eodemque instanti reali indivisibili, quot causalitates subordinatae in illo instanti exercentur. Quin imò &

DISPUTATIO V.

DE OBJECTO, ET PERFECTIONIBUS DIVINÆ SCIENTIAE IN COMMUNI.

²⁷⁰ Duplices est objectum: alterum materiale, & alterum formale. Materiale est illud, circa quod tendit actus, qua de causa Thomistæ vocant illud objectum primarium. Alij verò purè terminativum. Formale est illud, quod moveat ad attingendum materiale: Quia de causa vocant illud Thomistæ objectum primarium; alijs verò specificativum, & motivum. Unde si objectum, circa quod tendit actus, moveat ad sui attingentiam, erit simul materiale, & formale: Sic actus, quo amo divinam Bonitatem propterea, attingit divinam Bonitatem, tanquam objectum materiale, & formale. Si objectum formale physice moveat producendo actum per se ipsum, vel per speciem ab ipso missam, dicitur objectum formale physice motivum. Quando nullum physicum prestat influxum, sed est solum objectiva ratio ipsius actus, quam neque redderet intelligens interrogatus, cuius prestat assensum, dicitur objectum formale intentionaliter motivum. Sic quia Deus ideo intelligit potius esse quam non esse Deitatem, & Trinitatem suam, quia verè ita est, hanc ipsam rationem reddere postulanti potest; adeoque ea ipsa intrinseca veritas est objectum formale intentionaliter motivum divinae cognitionis. Quando verò ita est ratio objectiva, ut verum sit per illam tolli indifferentiam, quam intellectus habeat, ut denominaretur ita cognoscens, dicitur objectum formale intentionaliter determinativum. Sic dicimus quasi à priori: Ideo Deus actu cognoscit peccatum, quia est peccatum: non est autem ideo peccatum, quia præcisè cognoscitur à Deb. Si autem non determinet indifferentiam, manet in ratione objecti formalis intentionaliter motivi purè terminativi. Ceterum cum cognitio in Deo producta non sit, neque habeat indifferentiam, ut producatur, sed solum ut applicetur, vel non applicetur objecto contingenti, ratione sua contingentiae, ut existat, vel non existat, ea de causa objectum, quod contingens non sit, non potest esse determinativum divinae scientiae.

SECTIO I.

De objecto materiali, & formali
divinae scientie.

²⁷¹ **A**ctio 1. Deus seipsum, & omnia, quæ in eo sunt, propriè, & comprehensivè cognoscit. R. P. Gormaz Theolog. Tom. I.

ipsi adversarij admittunt præfinitionem inimpedibilem præcedentem scientiam medium, quæ intendat consensum liberum per auxilium eligendum post prælucientiam scientiae mediae: atque adeo apud ipsos electio, & volatio determinati auxiliij est in signo posteriori ad præfinitionem inimpedibilem. Sic secum ipsis pugnant cum adeo manifesta inconsequens.

scit: adeoque omnia prædicata divina sunt objectum materiale divinae scientiae. Ita omnes Catholici cum D. Thom. hic art. 3. Probat. 1. ex 1. ad Or. 2. dicente: *Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda Dei. Ad Hebr. 4. Omnia sunt nuda, & aperia oculus ejus;* ergo &c. Confirm. 1. Quia valde ignorans foret Deus, si objectum omnium pulcherrimum ignoraret, & non cognosceret omnia, quæ iu ipso sunt; ergo &c. Confirm. 2. Deus uto summe felix, fruitur summo bono, cùmque ipse sit sumnum bonum, fruitur se ipso; sed frui nequit summo bono, si illud non cognoscatur; ergo &c. Confirm. 3. Si Deus se ipsum plenè non cognosceret, nihil perfectè cognosceret; etenim cùm omnia cognoscibilia connectantur cum Deo; incognito Deo nequeunt perfectè cognosci: Sed Deus omnia cognoscibilia perfectè cognoscit; ergo &c.

Probat. 2. Ostendendo simul eam cognitionem Dei esse sui comprehensivam, neque posse dari cognitionem comprehensivam Dei, quæ divina non sit: Illa enim est cognitione comprehensiva objecti, quæ totam ipsius objecti intrinsecam cognoscibilitatem exæquat: sed talis est cognitione, qua Deus se cognoscit: secus autem illa cognitione creata; ergo &c. Major patet, quia si cognitione est ita plena, ut totam intrinsecam objecti cognoscibilitatem exæqueret, tanta est cognitione in esse cognitionis, quantum est objectum merito perfectionis suæ in esse cognoscibilis, in quo stat ratio cognitionis comprehensivæ: Min. verò probatur. Deus uto summe cognoscitivus non potest esse magis cognoscibilis, quam est cognoscitivus: cùm etiam ut intrinsece summe perfectus, nequeat esse merito sui minus cognoscitivus, quam sit cognoscibilis; ergo cognitione, qua Deus se cognoscit, eaque sola est ita plena, ut totam sui objecti cognoscibilitatem exæqueret: atque adeo ita est comprehensiva, ut cognitione non divina non possit esse Dei comprehensiva.

Confirmatur & explicatur hæc ratio unum quodque Ens merito sui est cognoscibile secundum eam omnem virtutem, quam in se habet, sive in ordine ad cognoscendum, sive ad producendum, sive ad exigendum: adeoque ens limitatum, quod non solum est potens cognoscere limitate, sed etiam potens producere, & exigere, v. g. Homo, non potest esse merito sui

G 2

272

272